

ఆదిమజాతి జవ్వని ఫోటో - పి. ఎస్. రావు, భోపాల్ (ఎం. పి.)

సంసారంలో పడిపోయిన వ్యక్తి మధ్య మధ్య విసుగు వలన 'తెలిక రాంపిలో దిగిపోయాను' అనుకుంటుంటాడు. తన విద్యార్థి జీవితంలోని స్వేచ్ఛ, హోటళ్లలో తిని సినీమాలకి వెళ్లిన రోజులు ఏకరువు పెడుతుంటాడు భార్య ముందు— "నువ్వడుగెట్టిన తరవాత ఇవన్నీ పోయి క్షైలోని పెట్టినట్లుంది నాకు" అన్నట్లు.

అయితే ఆవిడ కొన్నాళ్లపాటు దూరమయితేగాని, సంసార జీవితానికి తనంతగా అలవాటు పడిపోయినది తెలియ దతనికి.

నే నిప్పుడు అటువంటి 'తెలుసుకునే' స్థితిలో పడ్డాను. నాయిదా చేస్తూ వచ్చాను మా ఆవిడ వ్రయాణాన్ని. "నే వెళ్లిపోతే మీ హోటళ్లు, సినీమాల, స్వేచ్ఛ, స్నేహితులు మళ్ళీ అన్నీ వస్తాయిగా? నన్ను మా ఇంటికి పంపించేయండి. నాకూ చేసుకునే ఓపిక లేదు" అని ఎన్నిసార్లు అన్నా పట్టించుకోలేదు. మా మామగారెప్పి ఉత్తరాల రాసినా లెక్కపెట్టలేదు. చివరికి మా అత్తగారు బయలుదేరి వస్తే గతి లేక పంపించాను.

"సెలవు పెట్టి రండి" అంది వెదుతూ సరోజి. ఆవిడికి తెలుసు నే నెంత బింకంగా మాట్లాడినా తన మీద నే నెంత ఆధారపడినదీను!

"నా కేం ఇర్క" అన్నాను కసిగా. నవ్వింది.

ఇల్ల బోసి పోయింది. బ్రహ్మచారి జీవితం వేరు. 'అందమయిన రోజులు' తెలియకపోవడం వలన అదే మంచి కాల మనుకుంటాము. కాని, జంటగానే బ్రతకడం మొదలుపెట్టాక ఒంటరితనం భరించరానిది.

అప్పుడు నాకు ఇతర కాలక్షేపం కావాలన్న ఆలోచన కలిగింది. అయితే స్నేహితులంతా ఎవరి ఉద్యోగరీత్యా వాళ్లు వెళ్లిపోవడం వలన ఆ లోటు తెలిసి వచ్చింది ఇన్నాళ్లకీ. చివరికి చిరాకెత్తి సెలవు పెట్టాను— సరోజిని చూసినదామని. అయితే సిగ్గేసింది. మామ గారూ వాళ్ళూ ఏమనుకుంటారు? "పంపించి వారమయినా కాలేదు. అప్పుడే తయారయ్యా"డనుకుంటే!

పోసి, ఆఫీసుకి వెడదామంటే అదంత కన్నా విసుగెత్తిపోయింది. నిజానికి నేను భరించలేనిది ఆఫీసులో పని కాదు, ఇంటిలోని ఏకాంతం. అదీ కనీసం, కొన్నాళ్లయినా వదిలించుకోవాలంటే తిరగాలి. ఎక్కడికి? తేలలేదు.

మొదటి రోజున ఇల్లు దర్జడం అన్న పని పెట్టుకున్నాను. అందుకు బాందిగా

ముందు బట్టలబీరువా తీశాను. సరోజి బట్టలు పెట్టుకునే ఆరలు రెండూ నన్ను చూసి వెక్కిరించాయి. మూసే శాను. పుస్తకాల అలమారా కేసి పోయాను. అక్కడ ఫోటోలు పెట్టిన కవరు, వాటిని అతికించుదామని తెచ్చి అట్టే పెట్టిన అల్పవం అగపడ్డాయి. సరోజి పోరు పడలేక కొన్నా నా అల్పవం. అయితే అందులో ఫోటోలు పెట్టేసాటి తీరిక ఇద్దరికీ లేకపోయింది. కవరు లోంచి ఫోటోలన్నీ బోర్లించాను కింద. ఎదురుగా ఒక ఫోటో—అన్నిటికన్న కొంచెం పెద్దది—నా దృష్టిలో పడింది.

ఒకసారి ఊరు ఒకసినీమా డైరెక్టరు గారు వచ్చారు, వారి సినీమా విడుదలయిన సందర్భంలో. "సన్నానం చేద్దామేమిటి?" అన్నాడు మా రాఘవరావు.

రాఘవరావు చాలా కాలంగా సినీమా లోనికి వెళ్లిపోవాలన్న కోరిక గలవాడు. నటుడుగా కాదు, రచయితగా. అతనిది చాలా అద్భుత జీవితం అని నా నమ్మకం. పట్టణం దాటి బంగారం అయే కోవలో వాడు. కథలు వ్రాయడం మొదలు పెట్టిన కొద్ది రోజులకే అందులో బహుమతులు కొట్టేశాడు. ఆ తరవాత నవలలు వ్రాశాడు. ఎక్కడ కొడితే ఏది మోగుతుందో తెలిసినవాడు. ఏ ప్రక్రియకి ప్రజల్లో డిమాండుందో, ఏది తనకి ఉపయోగమో తెలిసినవాడు కావడం గభాలన నాలుకాల వ్రాయడం మొదలు పెట్టాడు. అతనికి అవి తెచ్చిపెడుతున్న కీర్తి చూస్తే అప్పుడు తెలిసింది నాలుకాల పిచ్చి గలవాళ్లు దేశంలో ఎందరున్నారో! "చేతి చమురు భాగవత మయిన హాబీ నాలుకాలేయడం" అప్పు నా

సింగరాజు రామచంద్రమూర్తి

అభిప్రాయం మారలేదు కాని, శిష్యకోటిని ఊరూరా అభిమాన సంఘాల లాగా ఏర్పరుచుకోవాలంటే ఇదొక్కటే మార్గమని తెలిసింది నా కళ్ళికి చూస్తే.

డైరెక్టరుగారు మా రాఘవతో— "అవునవును. మీ పేరు తెలుసు నాకు. మొన్న మద్రాసులో జూనియర్ ఆర్టిస్టులంతా కలిసి మీ నాటిక వేశారు. చాలా బాగా వచ్చింది" అని అన్నప్పుడు తెలిసింది నాకు సినీమావారుకూడా నాలుకాలని ప్రత్యేకంగా చూస్తారని.

ఏతా వాతా జరిగిందేమంటే, ఆ దర్శకుడుగారిని పట్టుకొచ్చి ఊళ్లో ఉన్న నాలుక సంఘాల వారందరి చేతా దండ లేయింది ఆ తరవాత వారందరిని

ఆకర్షణ

వక్కాండమని, నా లాంటి వారిని వెక నుంచోపట్టి దీగిన పోటో ఇది. ముందు వరసలో దర్శకుడుగారు, మధ్యన ఆయన వక్కాన రాఘవరావు, మూడవ మూడు కుర్చీల్లో సినిమా హాలాయన, డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, వెనక వరసలో నేనూ, చూ వరసించాం.

ఆటో పోటోలో వ్యూస్లని వెనక నిలబెడతారు. ఇప్పుడు మా ఇద్దరినీ చూస్తుంటే అది గుర్తుకొస్తోంది. అప్పు డెండు కనిపించలేదో మరి!

తరవాత రాఘవరావు అంచెలంచెలుగా ఎదిగి మద్రాసులో ఇప్పు డొక వర్తమాన సినీరచయితగా స్థిరపడిపోయాడు.

అక్కడికి వెడతే కాసేపు మాయా లోకం చూసిన తప్పి మిగులుతుంది. తెరమీద తప్ప బయట ఎన్నడూ చూడని తెరవేలుపులని కొందరినయినా చూడ వచ్చునుకూడా! ఈ పాటికి రాఘవరావు వాళ్లనందరినీ 'ఏరా' అంటుండీనా ఆశ్చర్యపడవలసింది లేదు. ఆతనికి అంతగా చొరవ ఉంది.

డై రీలో భద్రంగా వ్రాసుకున్న అతని అడ్రెసు తీశాను. మద్రాసుకి వెళ్లి పోయిన కొత్తలో అక్కడి విషయాలు ఎప్పటికప్పుడు తెలియ జేస్తూండే వాడు. అదల్లా అలా అలా వారాలు, నెలలుగా మారిపోయింది మా మధ్య ఉత్తరాయణం.

మొదట నేను వస్తున్నట్లు ఉత్తరం వ్రాద్దా మనుకున్నాను. అయితే ఇది అతని కంది మళ్ళీ నమాధానం నా కందేసరికి నాలుగు రోజులు పడుతుంది. ఇంత కాలం వృథా చేయడం ఇష్టం లేక రాత్రికే వెళ్లడానికి నిశ్చయించుకున్నాను. రెండు రోజు లక్క డుండి అటునుంచి వేరుగా మా మామగారి ఊరు చేరవచ్చునని నా ఉద్దేశ్యం.

చిన్న బంగళాలా ఉన్నది నా దగ్గ రున్న అడ్రెసు ప్రకారం నే వెళ్లిన ఇల్లు. తోటమాలి లాంటి వాడగుడితే అడిగాను— ఫలానా పేరు, సినిమాకి వ్రాస్తూం టారు ఇదేనా ఇల్లని.

“అవును, సార్. సార్ కంపెనీకి పోయారు, సార్. ఈ ఇంటిలోనే పైన ఉంటున్నారు, సార్ సారు” అన్నాడు.

“పోనీ, అమ్మగారున్నారా?”
“లేరు, సార్. వాళ్ల ఊరు పోయినారు, సార్.”

“అయితే ఇల్లు రాళం వేసి ఉందా?”
వాడి కర్ణం కాలేదు. “ఫిలిమ్ కంపెనీకి పోయినార్, సార్” అన్నాడు మళ్ళీ.

“అడ్రెసు తెలుసా నీకు?”
“మా ఆయ్యగారికి తెలుసును, సార్. ఉండండి పోయి వేగిరం కనుక్కుని వస్తాను” అంటూ లోపలికి వెళ్లాడు. క్షణంలో ఒక చీటి తెచ్చాడు. “ఇది, సార్,

అయ్యగారుండే కంపెనీ. అమ్మగారు లేరుగదా అని అక్కడే ఉండిపోతున్నారు, సార్."

"హోటలు కదూ ఇది?"

వాడు నవ్వాడు. "అదేలే, సార్, పినిమా వాళ్లంతా హోటళ్లలోనే కదా, సార్, కథలు రాసేది!" వాడిపాటి విజ్ఞానం నాకు లేనందుకు విచారించాను.

ఆరంభముల భవనం ఆ హోటలు. దాన్ని చూస్తూనే కొంచెం ఖంగారు పుట్టిన మాట నిజం. బెదురుతూనే లోపలికి వెళ్లాను. రూము నంబరు తెలుసును నాకు. అయితే అడక్కుండా లోపలికి పోవడంత ప్రేమోనన్న అనుమానం కలిగింది. అందుకని కౌంటరు దగ్గరి కెళ్లి మా వాడి పేరు చెప్పాను.

రూమ్ నంబరు చెప్పి, "జస్టె మినిట్, డిస్టర్బ చేయద్దని ఫోను చేశారు వాళ్ల ప్రొడ్యూసర్. డిస్టర్బన్ లో ఉన్నారట" అన్నాడు ఇంగ్లీషులో.

ఇంత దూరం వచ్చి కనీసం కలుసుకునే వీలు లేకుండా ఎంతసేపని నిరీక్షణ? పైగా నేను వచ్చానని చెబుతే. . .

"చూడండి, అతను నా బెస్టు ఫ్రెండు. నేను వచ్చానని రింగ్ చేసి చెప్పండి. కావాలంటే నేను మాట్లాడు తాను" అన్నాను ఇంగ్లీషులోనే. నే నెవరి యింనా ఇంగ్లీషువాడి ధర్మమా అని నేర్చిన ఇంగ్లీషు, నే వేసిన డ్రెస్సు నా గౌరవం పెంచకపోవు.

నా వంక చూసి, "తిడతారు, సార్. అసలే ప్రొడ్యూసర్ కోపిష్టి. ఎప్పుడూ మా హోటల్లోనే వారికి రూమొకటి ఉంటుంది" అని అంటూనే ఫోను చేశాడు.

అవతలనుంచి కరుస్తున్నట్లు గొంతు వినపడింది. నాకే జంకు పుట్టింది.

కాని, అతను ధైర్యంగా— "రైటరు గారి కోసం ఎవరో వారి ఫ్రెండులు వెయిట్ చేస్తున్నారు, సార్" అన్నాడు తెలుగులో.

ఇందాకటినుంచి నేను వీడే ఆరవ వాడో, ఇంగ్లీషువాడో అనుకుంటున్నాను.

"రమ్మంటున్నారు, సార్, మిమ్మల్ని" అన్నాడు నా వంక తిరిగి.

"ఎవరు చెప్పారు?"

అతను నవ్వుతూ, "భయం లేదులే, సార్, మీ ఫ్రెండ్ చెప్పారు. మాట్లాడ తారా?" అన్నాడు.

అతని చేతిలోంచి రిసీవర్ అందు కున్నాను. "మీ రిక్క డున్నట్లు ఎలా తెలుసు?" అంటున్నారెవరో మెల్లిగా. మోత్ పీస్ మూసేసినట్లున్నాడు మా వాడు. అతని మాటలు వినవడడం లేదు.

"రాఘవరావు!" అని పిలిచాను.

ఆంధ్రప్రభ, ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్ పనివారల సంక్షేమనిధి తరఫున సిబ్బంది పిల్లలకు పుస్తకాలు, దుస్తులు, శ్రీమతి జె. ఎస్. మణి పంచిపెట్టారు.

'ఆంధ్రప్రభ' ఉద్యోగుల పిల్లలకు పుస్తకాలు, యూనిఫారముల పంపిణీ

'ఆంధ్రప్రభ' ఉద్యోగుల సంక్షేమ నిధి అధ్యక్షుల జులై 15 వ తేదీ సాయంత్రం విజయవాడ 'ఆంధ్రప్రభ' కార్యాలయంలో జరిగిన సభలో 'ఆంధ్రప్రభ', 'ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్' ఉద్యోగుల పిల్లలకు పాఠ్య పుస్తకాలు, నోటుపుస్తకాలు, యూనిఫారములు శ్రీమతి జె. ఎస్. మణి బహూకరించారు.

సభకు ఆంధ్రప్రభ అక్సొంటెంట్ శ్రీ ఎన్. నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షత వహిస్తూ, ఈ సంక్షేమ నిధి ప్రారంభించి ఒకటిన్నర సంవత్సరాలు అయిన దని, కార్మికులకు ఇది ఎంతో మేలు కలగ జేస్తున్నదని అన్నారు.

'ఆంధ్రప్రభ' మేనేజరు శ్రీ జె. ఎస్. మణి మాట్లాడుతూ 'ఆంధ్రప్రభ' కార్మికులు నెలనెలా అర్హులైన వారికి విరాళం చెల్లింది, ఆ మొత్తంతో ఆవడలో ఉన్న తోటి కార్మికుని ఆదు కోవడమే నిధి ఏర్పాటులో గల ఉద్దేశ్యమని తెలిపారు.

ఈ విరాళాన్ని అర్హులైన వారికి రూపాయికి పెంచాలని, ప్రతి కార్మికుడు ఇందులో సభ్యుడుగా చేరాలని ఆయన విజ్ఞప్తి చేసి, నిధికి రూ. 500 లు విరాళంగా ఇచ్చారు. పుస్తకాలు, పలకలు, దుస్తులు మొదలగునవి కంపెనీ ఉచితంగా అంద జేస్తున్నదని తెలిపారు. శ్రీమతి మణి సంక్షేమ నిధికి రూ. 101 విరాళం అందజేశారు.

తొలుత సంక్షేమ నిధి అధ్యక్షులు శ్రీ డబ్ల్యు. ఎన్. శ్రీనివాసన్ స్వాగతం పలుకుతూ ఈ సంక్షేమ నిధి ఇంతవరకు కార్మికుల కుమార్తెల వివాహ సంధర్భంగా 19 మందికి సూత్రములను బహూకరించినదని, ఆవడలో ఉన్న 16 మంది సభ్యులకు రూ. 50 లు చొప్పున సహాయం అందజేసిందని, గత ఏడాది 80 మంది పిల్లలకు, ఈ ఏడాది 125 మంది పిల్లలకు పుస్తకాలు, యూనిఫారములు పంపిణీ చేశాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ ఏడాది కూడా నిధి సేకరణకు సావనీర్ ప్రచురించదలచినట్లు ఆయన వెల్లడించారు. విజయవాడ నుండి ముద్రాసుకు బదిలీ అయి వెడుతున్న శ్రీ మణికి, ఆయన సతీమణికి సభ నిర్వాహకులు నూతన వస్త్రాలు బహూకరించారు. శ్రీ బి. ఎస్. సాంబశివరావు వందన సమర్పణ గావించారు.

*

“మృదావ్వా?” అన్నాడు. “ఇంత క్రితమే మీ ఇంటికి వెడితే అక్కడ తోటమాలి ఎవడో ఉన్నాడు. వాడి అగ్రెసు ఇచ్చాడు” అన్నాను. వక్కనువు వాళ్ళకి చెబుతున్నాడు నా మాటలు మా రాఘవరావు. “అలా ఇచ్చిరాకండి, గురువుగారూ. చూడండి . . .”

మధ్యలోనే మా వాడు— “అతను వా ఫ్రెండండి” అన్నాడు. “ఆ మీకు దేశంలో నగం మంది స్నేహితులే! ఈయన నరేనసుకోండి. మరిలా ఎవరయినా వచ్చి వడిపోతే తెమిలే దెలా?” బొంగురు గొంతు వినపడింది.

నా కిందలా చిరాగ్గా ఉంది. “రాఘవ రావ్!” అన్నాను.

“హల్లె! పైకి వచ్చేయి, గురూ. కాసే వీ వనయిపోయాక ఇంటికి వెళ్లి పోదాం” అన్నాడు రాఘవ.

పోసు కట్టయిపోయింది. ఒక్క నిమిషం తిరిగి వెళ్లిపోదామనించింది. కాని, ఇంత ఖర్చు పెట్టుకు త్తది అదేమంత వివేకమయిన పని కాదని తొట్ట కేసి బయలుదేరాను. “లిప్టంది, సార్!” కౌంటరు తివయంగా అన్నాడు.

అదెక్కడుందోనని చుట్టూ చూస్తే వక్కగానే కనపడింది. అందులో కుర్రా డ్లొకడు నిలబడి ఉన్నాడు. ‘బహుశా ఆసరేటరయి ఉంటాడు’ అనుకుంటూ తానిలోకి అడుగేశాను.

రాఘవరావు తలుపు తెరిచి, “లోపలికి వచ్చి కూర్చో, గురూ, వెళ్లిపోదాం” అన్నాడు.

లోపలికి నడిచాను. అక్కడింకా నలుగు రువ్వారు. మధ్య టేబుల్ మీద సీసా లున్నాయి. జీడివప్పులు, వోడీలు, చిప్పు ఉన్నాయి. గ్లాసులున్నాయి. అందులో కొన్నిటిలో ద్రవం ఉంది. అక్కడంతా పొగ కమ్మేసి ఉంది. అక్కడంతా మందు వాసన ఘుఘుఘు లాడుతూంది. అక్కడున్నవార్ని కళ్ళన్నీ ఎర్రగా ఉన్నాయి. వాళ్ళ ఒంటిని లక్ష్మీ పట్టుకు వేళ్ళాడుతూంది.

లక్ష్మీకి, సరస్వతికికూడా మందు కొట్టడం వేరేకారమో ననిపించింది. “ఇతను వా ఫ్రెండు మూర్తి. మా ఊరునుంచి వచ్చాడు. . . ఈయన మా డై రెక్టరుగారు. ఈయన చూ ప్రాధ్యాయులుగారు. వాళ్ళిద్దరూ డిస్ట్రి బ్యూటర్స్!” అంటూ ఆందరి పేర్లు చెప్పాడు.

నమస్కారం పెట్టాను. వాళ్ళా పెట్టారు. వాళ్ళకి నా మీద ఎటువంటి ఉత్సాహమూ లేదని ముందే గ్రహించాను.

అయితే నా రాక వాళ్ళ నిబ్బందితో పెట్టొందని వాళ్ళ చూపులో గ్రహించాను.

“కూర్చో, గురూ” అన్నాడు రాఘవ. ఒకాయన గ్లాసులో కాస్త పోసి నా ముందుకి జరిపాడు.

“పుచ్చుకోడండి. ఏం గురూ, ఈ మధ్య నేమయినా మొదలెట్టావా?” అన్నాడు రాఘవరావు.

“లేద”న్నాను. దానితో వాళ్ళకి నా మీద చాలా చిన్న చూపు కలిగింది. “ఊ! కానివ్వండి” అన్నాడు బొంగురు గొంతుయన. ఆయనే ప్రాధ్యాయులు.

“ఎంతదాకా వచ్చాము?” అన్నాడు రాఘవ.

ఎవ్వరికీ గురువులు లేదు. ఈ ఇబ్బందికి నేనే కారణమవుతున్నా నా వంక మాసి గబిబ తలొక గ్లాసు గొంతులో పోసుకున్నారంతా.

కాసేవు సకిలించినట్లు శబ్దాలు చేశాడు రాఘవ. ఇదివరకెప్పుడయినా సరదాకి తాగేవాడు. ఇప్పుడు అది వడిలే గాని, పని చేయలేనట్లు తయారయి పోవడం నాకు వింతఅనిపించింది.

“వచ్చేశాం. . . బోడో కత్తిమీద వాడి చేయి బిగిసింది” అన్నాడు రాఘవ రావు.

“అవునవును. బిగిసింది. ఇక చెప్పండి” అన్నా రంతా నవ్వుల మధ్య.

“అడుగు లేస్తన్నాడు. అతని మనస్సులో ఉదయం జరిగిన సంఘటన మెదులుతూనే ఉంది— ఫ్లాష్ బ్యాక్.

తను న్యాయమయిన హక్కుల కోసం కార్మికులంతా అడిగారు యజమానిని. తను ముందుకు వెళ్లి ఆయన ఎదురుగా నిలబడ్డాడు. ‘బాబుగారూ, మీ కి సంవత్సరం డెబ్బయి లక్షలు లాభం వచ్చింది. అందులో ఒక్క అక్ష మా కందరికీ బోనసుగా ఇప్పించండి’ అన్నాడు తను.

‘లేదు, నాయనా. లాభం వచ్చిందని నీకు చెప్పిన వాడెవడు? నా ముందుకు తీసుకురా’ అన్నాడు భుజంగరావు.

‘నేను చెప్పాను’ అంటూ ముందు కొచ్చింది మధు.

‘నువ్వు? నీ కెలా తెలుసు?’

‘మీరేగా చెప్పారు? నాన్నా, కాదన కండి— పేద ప్రజల రక్తం తాగడం మానండి, నాన్నా’ అంది కోజప్పయ్య.

‘ఇవ్వకపోతే ఏం చేస్తారమిటి?’ అన్నాడు భుజంగరావు, తన వంక తిరిగి.

‘మా సంఘటిత శక్తి రుచి చూపిస్తాం.’

షష్ఠిపూర్తి

అరవైవిళ్ళు వచ్చేసరికి మనిషి సాధారణంగా అన్ని అగడ్తలను, తుఫానులను అధిగమిస్తాడు. ఆపైన శత్రువులంటూ ఎవరూ ఉండరు. అందుకే ఆరవై నిండిన తరవాత, జీవి పునర్జన్మ ఎత్తినట్టే.

—శార్మి లక్ష్మి

రాయబారి

రాయవారి అనేవాడు తన దేశ సంక్షమంకోసం ఇతర దేశాలకు వెళ్లి అబద్ధాలు చెప్పి, కుట్రలు పన్ని, కుతంత్రాలు జరిపే పెద్ద మనిషి.

—జోట్ల

‘నడుం కడతాము వర్గపోలానీ!’ అంది మధు. . .

రాఘవరావు చెబుతున్నదానికి ప్రాధ్యాయ రడ్డంపడి, ‘డై రెక్టరుగారూ, నడుం బాగా గట్టిగా కట్టించండి. అప్పుడు నెక్స్..’ అన్నాడు.

‘చూద్దురుగాని, గురువుగారూ, ఎలా ఎక్స్ప్లాయిట్ చేస్తానో ఈ సీను’ అన్నాడు డై రెక్టరుగారు.

రాఘవరావు మళ్ళీ మొదలెట్టాడు. ‘ఫ్లాష్ బ్యాక్ లోనే పోలిసులు రావడం, కార్మికులను కొందరిని జైల్లో పెట్టడం చూపిస్తాం. వేణుకి కోపం పట్టు వగ్గాలు లేకపోయింది. ‘భుజంగాన్ని చంపడమే కర్తవ్యం’ అనుకున్నాడు. కత్తి పుచ్చుకుని బయలుదేరాడు.

భుజంగరావు ఇల్లు. నీటిగొట్టం పట్టుకుని పైకి పాకాడు వేణు. కిటికీ లోంచి లోపలికి వెళ్ళాడు. కత్తి చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. కల్. మంచంమీద ఆకారం కోజవ్. కల్. కత్తికి కోజవ్. కత్తి చేయి ముందుకు వంగింది. చలుక్కన ఆ చేతి నొక చేయి పట్టుకుంది. ఆ ఊపుకి గాజలు పుల్లమన్నాయి.”

‘గాజలా?’

నవ్వాడు రాఘవరావు. ‘అదే మరి!’ అంటూ ఒక గ్లాసులోకి సీసాలోది వంచుకున్నాడు.

‘మధూ, నువ్వు?’ అన్నాడు వేణు. ‘అవును, వేణూ, నేనే. నువ్వి అపూయిత్యం తలబెడతావని నేను

ముందే అనుకున్నాను. అందువల్లనే నూ నాన్న బదులు నే నడుకున్నా నీ మంచం మీద.’

‘మధూ, ఎందు కిలా చేశావు?’ ‘నీ భవిష్యత్తు ఏమయిపోతుంది? హంతకుడిగా కోర్టులో నిలబడతావా?’

ప్రాధ్యాయులుగారు అడ్డం పడ్డాడు. ‘దీన్నిగడగగా, తండ్రి పోతాడని దిగులు కాదన్న మాట లంజీ.’

అందరూ నవ్వారు. నాకూ వచ్చొచ్చింది. ఇక్కడున్న వాళ్లంతా లక్ష్మీపుత్రులు. సామాన్య కుటుంబానికి వెలంతా సరిపోతుంది ఇక్కడి ఒక్కొక్క సీసా ఫిరీడు. ఈ కార్మిక నాయకుడు వేషం వేసే ఆయనకి, ఆ మధు వేసే అవిడికి నలుపూ తెలుపూ కలిపి లక్షలాన్ని ఉంటుంది. వాళ్ళా మందు కొట్టే మేస్తరు బహుశా. వీళ్లంతా కలిసి పేద ప్రజల కథలు లక్షలు పెట్టే రంగుల్లో తిస్తారు. ఆ వెర్రివాళ్ళ రోజూ ఆ కష్టాలనే చూస్తున్నా, రంగుల్లో తమ అభిమాన నలుల కష్టాలు చూసి తరించేందుకు భోజనాలు మాని ఈ సినిమాకి కనకవర్ణం కురిపిస్తారు. దీని విజయాన్ని ఫిరీదయన హోటళ్ళలో ఫిరీదయన మందులో జరుపుకుంటారు వీళ్లంతా.

నా కక్కడ ఉండ బుద్ధి కావడం లేదు. వాళ్ళ చర్చ ముగిసేలా లేదుకూడా. మధ్య మధ్య తాగుతున్నారు. ఏ సీనులో ఎంత నెక్స్ ఉండాలో చర్చించుకుంటు న్నారు. ‘భుజంగపావు మీద వేణు విజయానికి కార్మికులంతా ఉత్సాహం జరుపుకుంటారు’ అని రాఘవరావు అనగానే— ‘అక్కడ డాన్స్ పేడతాను. కార్మిక స్త్రీలందరికీ గోచిలు గట్టిగా బిగించి డాన్స్ వార్నాలు చేస్తే బ్యూటీఫుల్ గా వస్తుంది’ అన్నాడు డై రెక్టరుగారు.

‘డాన్స్ లో లీడెక్. . . ని పెడదాం. తొడ లాపుతుంటే ఏక ఏగబడతారు జనం. అప్పుట్లు ఈ రోజు అవేణ్ణి బుక్ చేయాలి—గుర్తించుకోండి.’

‘లేకపోతే ఒక పని చేద్దాం. కార్మికు లంతా కలిసి కలగంటారన్న మాట. అప్పుడు డ్రీమ్ వీక్సెన్స్ పెట్టచ్చు. ఒక్కటయినా అటువంటిది ఉండాలి జనానికి. ఎటు చూసినా ఫిరీ దగబడాలండి, దాబూ, ఈ రోజుల్లో’ అన్నాడు డిస్ట్రి బ్యూటరు.

‘అంతా కలిసి కలగనడమేమిల్లా నీ బొంద’ అన్నా డింకొక కాయన.

లేచాను. ఎవ్వరూ నన్ను పట్టించుకో లేదు. మెల్లిగా తలుపు తెరుచుకుని బయటికి వచ్చాను. వెనక తలుపు వేసేస్తే ప్రాణం తెరిపి అనిపించింది. లిఫ్ట్ మీద పైకి వెళ్ళాను. చల్లటి గాలి. చుట్టూ

ఊరంతా ఎంతో అందంగా కనపడు తూంది.

అలా చూస్తూ గంట పైన గడిపాను. మళ్ళీ వినుగోని గదిలోకి వెళ్లాను.

“వర్షం వచ్చేస్తుంది. ఎటు పోవాలో తోచలే దిద్దరికీ. ఎద్దుబండి ఒకటగుండంది. దాని క్రింద చేరతారు. బట్టలు బండికి అతుక్కుపోతాయి మరుకీ.”

“ఒకగారు బ్రహ్మాండంగా పేనారు. ఇందాకటినుంచి అదే అనుకుంటున్నాను—

వర్షం లేదేమా అని. ఇప్పుడు చూడండి అదిరిపోవాలి ఈ సీను. ‘స్యూవేవ్’ పిక్చర్ లాగా ‘పెద్దలకు మాత్రమే’ సర్టిఫికేట్టు పినిమాకి— ప్రాధ్యుసరు గారికి లక్ష్యీకృతం.”

“అదెందుకు? ఉన్నవాళ్ళు చాలకనా?” అన్నాడు ప్రాధ్యుసరు.

గొల్లప నవ్వారు డైరెక్టరు, రాఘవ రావు. “అది కాదండీ, బాబూ, లక్ష్యీదేవి దయ అన్న మాట. బాక్కాసేను పట్టన్న మాట.”

“అదా, అలాగే చేదాం” అన్నాడు ప్రాధ్యుసరు.

“రాఘవా!” అన్నాను బెరుగానే.

“ఏమిటి, గురూ” అన్నాడు గ్లాసు కింద పెట్టి రాఘవరావు.

“నే నలా వెళ్ళొస్తాను” అన్నాను.

“దట్టే గుడ్! ఎన్నిటికీ వస్తావు తిరిగి? మే మలా హీరోగారింటికి వెళ్ళొస్తాము. కథ వినిపించి ఆయన ఓ. కె. చేస్తే ధన్యుల మవుతాము.”

“ఎందు కొప్పుకోడండీ, గురువు గారూ, మందుగుండు సామానంతా పెట్టారుగా!”

“అవుననుకోండి. అయినా ఏం చేస్తుంటా?”

“భలేవారు. ఆయనా ఒప్పుకుంటాడు, ఆ మాట వినగానే. అవిడా ఎగిరి గంతేస్తుంది. వారి మాట వీరికి చేదండగా!”

“నే వెదుతున్నా, రాఘవా.”

“ఒక పని చేయ, గురూ. తాళంవేసి ఇస్తాను. ఇంటికి వెళ్ళి పోయినా వదుకో. మా కి రోజంతా వారి సేవే సరిపోతుం దనుకుంటా. ఏం సారే?” అడిగాడు డిప్రెస్సిబ్బాటర్ని.

“మధ్యాహ్నం భోజనాల ముందుగా రమ్మన్నాడు. ఆయన వస్తాండుకి ఇంటికి చేరుకుంటాడట. మన ఖర్మ కాలి ఆలస్యం అయితే. . .”

నేను బయటికి నడిచాను వాళ్ళ హోరు భరించలేక. రాఘవరావు ఇంటి లాళంచెవులు నా దగ్గరనే ఉన్నాయి కాని, అతను లేకుండా నాకు అక్కడికి వెళ్ళడం ఇష్టం లేక ఒక హోటల్లో

గద్దోకటి తీసుకుని మూడు రోజుల్లోనే ఊరంతా తిరిగేశాను.

నే నెప్పుడు వెళ్ళినా—“హీరోగారు హీరోయిన్లు ఒప్పేసుకున్నారు” అన్న అనందంలో విపరీతంగా తాగేసి పడిఉండే వాళ్ళ జనం అంతా! కనీసం ఒకసారి స్టూడియాలా అవీ చూద్దామన్న యావ మిగిలిపోయింది నాకు. బయట మాసే వచ్చి చూడగలిగాను కాని, మాటింగులు వగైరాలకి సినీమా పక్షుల సీసారను కావాలి మరి!

రాఘవరావు దగ్గరికి వెళ్ళాను. నే నింకా తనింటోనే ఉంటున్నానని అతని ఉద్దేశ్యం లాగుంది. “మా అవిడ వచ్చేసిందటగా!” అన్నాడు.

నవ్వాను నేను. “ఇందాకా బట్టల కోసం మనిషిని ఇంటికి పంపించాను. నువ్వుంటావని చెప్పి పంపించాను. నువ్వు లేవుటేమిటి? ఈ రోజు కేరళ పోతున్నాం డౌట్ డౌరు లాకేషన్స్ ఫిక్స్ చేసుకునేందుకు.”

“ఎప్పుడొస్తావు మళ్ళి?”

“నాలుగయిదు రోజులు పడుతుందిలే! ఏం డైరెక్టరుగారూ?”

“వారం పట్టినా పడుతుంది. ప్రాధ్యుసరుగారు మనకూడా ఉంటే మన కింక ఎన్నాళ్ళుంటే బాతేమంది, గురుగారూ” అన్నా దాయన అర్ధ నిమిలిత నేత్రుడై.

ప్రాధ్యుసరుగారు ఈ లోకంలో లేరు— కనీసం ఒక పీసా వెళ్ళి ఉంటుంది ఆయన కడుపులోకి.

“హీరోగారు కాలిపీల్స్ ఇచ్చేశారు. వచ్చే నెలాఖరులో సెట్టికి వెడతాం.”

“అఖరేమిటండీ, బాబూ, పదహారున మొదలు. ముహూర్తం పెట్టించేస్తే . . . అన్నట్టు అవిడ రమ్మంది-ఎప్పుడు వెడదాం?” అని నవ్వి, “మాల్లాడెందుకే రెండీ, బాబూ” అన్నారు డైరెక్టరుగారు.

“రాఘవా, మరి నువ్వొచ్చేదాకా నే నుండను. మా మామగారి ఊరు వెళ్ళి మా అవిడల్ని చూసి అలా వెళ్ళిపోతాను.”

“అదేమిటోయ్! వచ్చినట్లే లేదు, అప్పుడే వెళ్ళిపోతావా? మేం వచ్చేదాకా ఉండు.”

“కుదరదులే. అన్నట్టు నరసింహం అడ్రెసుండా నీ దగ్గర?”

“ఉండాలి. మా రెండవ గదిలో టేబుల్ లేదూ— దాని పక్కన బీరువా ఉండా—”

“మీ ఇల్లు నాకు తెలియదులే!” అన్నాను నవ్వుతూ.

“అంటే?”

“నేను మీ ఇంట్లో ఉండటం లేదు.”

“మరెక్క డుంటున్నావ్?”

ఔన్నత్యం

ఒక వ్యక్తి తన గుణగణాలను గురించి ఎంత తక్కువ తెలుసుకుని ఉంటే, అతణ్ణి అంత ఎక్కువగా ఇష్టపడడం జరుగుతుంది. అలాకాక, తన గొప్పలను గురించి ఎంత ఎక్కువగా చెప్పుకుంటే, అంత తక్కువగా అతణ్ణి గౌరవించడం జరుగుతుంది.

—ఎమర్సన్

చెప్పాను హోటలు పేరు. వత్తు వదిలి పోయిందతనికి. “సారీ, గురూ, నువ్వు మా ఇంట్లోనే ఉంటున్నావనుకుంటున్నాను. అంత దూరంనుంచి నువ్వొస్తే కనీసం నీ వెంటకూడా తిరగలేదు. వెధవని. అయామ్ ఫూల్! పోనీ, ఒక పని చేస్తాను. ఈ ట్రైవ్ కాన్సిల్ చేసుకుంటాను. నువ్వెళ్ళకు.”

“అనేకపడిపోకు, రాఘవా, ఇటీవ నాచురల్. నేను కాలేజీలో ఉండగా నువ్వొస్తే నేనూ వెంటతిరగడం పడదు. జీవితం శరవేగంతో పోయే రైలుబండి లాంటిది. దిగామంటే వెనకపడి పోతాం. కారీఆన్!”

“అయాం సారీ, గురూ, ఏమనుకోకు. ఈ సా రెప్పుడయినా రా. . .”

“నక్కే, నరసింహం అడ్రెసు చెప్పు.”

“మా ఇంటికి వెళ్ళి మా అవిడల్ని అడుగుతే ఉత్తరాల పైలు ఇస్తుంది. అందులో అతని ఉత్తరం ఉంది. మరి నే ఉంటా. క్షమించు, గురూ. ఈ స్థితిలో ఇంటికొస్తే మా ఆవి దూరుకోదు— ఏడుస్తుంది.”

రైలు కదిలిపోతూంది. మనస్సుకి అహ్లాదంగా ఉంటుందని ఇక్కడికి వచ్చాను. ఉన్న అనందంకూడా పోయింది రాఘవ భార్య అన్న మాటలు వింటే! “మీరే కా దన్నయ్యగారూ, నే నీ ఇంట్లోంచి ఏక్కడికయినా వెళ్ళిపోయినా ఆయనకి తెలియదు. అసలింటికి వస్తేగా? ఉన్నాయి సాన్న. ఎక్కువ నేవు ఎప్పుడూ ఆ సీసాలు. పోనీ అనుకున్నాను. ఈ మధ్య కొత్త కొత్త అలవాట్లుకూడా మొదలెట్టారు” అంది.

నే నావిడ వంక చూడలేకపోయాను. ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళ చూడవలసి వస్తుందేమోనని భయం!

నరసింహారావు పనిచేసే అసీనుకు వెళ్ళాను నేరుగా. పెద్ద హోల్లో రెండు బార్లుగా కూర్చుని ఉన్నారు. గోడల కానించి పెద్ద పెద్ద రాకులు, వాటి లేస్తూ.

నిండా పైళ్ళు— అసలయిన అసీను వాతావరణం కనపడింది.

ఒకాయనకి దగ్గరగా వెళ్ళి మా వాడి పేరు చెప్పాను. ఆయన— “నీ నరసింహారావు— పీనా, ఎస్సా, ఆలా?” అనడిగాడు. చెప్పాను. అటుపక్కన ఎవరో వ్యూసుంటే వాడిని పిలిచి, “ఏ ప్రీగారి దగ్గరకు తీసుకెళ్ళు ఈయన్ని” అన్నాడు.

నమ్మడం మధ్యలోంచి వెదు తున్నట్లు అనిపించింది.

పెద్ద పుస్తకం ఏదో ముందేసుకుని అందులో దేని కోసమో వెతుకుతున్నాడు నరసింహం. వెళ్ళి భుజంమీద చేయి వేశాను. తల ఎత్తి చూసి మళ్ళీ తల దించుకుని మళ్ళీ ఎత్తాడు.

“ఓరి నువ్వా! ఎవరో పార్టీ అనుకున్నాను. ఎప్పుడొచ్చావు? ఎక్కడి నుంచి వచ్చావు?”

“ఇప్పుడే రాఘవరావు దగ్గరనుంచి. అంతలా నన్నబడి పోయావే?”

“చూశావుగా ఈ పుస్తకం? ఇటువంటివి మోస్తుంటే భీముడు, దుర్యోధనుడుకూడా నన్నపడి పోతారు” అన్నాడు.

“ఏమిటి అందులో నువ్వు వెతుకు తున్నది?”

“ఎవడో వక్త్రే డబ్బు కట్టావంటాడు. మా రికార్డు ప్రవారం కట్టినట్లు లేదు. సామ్మన్నాను. వాడు పై అసీనుకి కంప్లెయింటు పెట్టాడు. ఇదుగో, ఈ ఎర్రజండా ఉన్న ఉత్తరం. దానిమీద ‘రెండు రోజులలోగా నర్య తీసుకోవాలి’ అని ఎర్ర అక్షరాలతోనే రాశారు.”

“నరేగాని, బయటికి వస్తావా?”

“ఆ పెట్టెమీద కాసేపు కూర్చో . . . వీడి గోల తేలిపోతోందిలే. పాపం, కట్టాడు. అందుకే లబ్బున గోల్తాపడ్డు. ఇదొక్కటి డ్రాఫ్టు రాసి టైపుకి పంపిస్తే వస్తాను” అంటూనే మళ్ళా పుస్తకం లోకి దూరాడు.

అంతమంది ఉండేందుకు తగినంత చాలు కా దది. అంతలా ఇరుకు. కిటికీని నిండా ద్రస్త్రాలు పెట్టేయడం వలన వెలుతురుకూడా తగ్గిపోయింది. గాలి అసలు లేదు. అక్కడోకటి, అక్కడోకటి ఉన్నాయి సాన్న. ఎక్కువ నేవు ఎప్పుడూ ఆ సీసాలు. పోనీ అనుకున్నాను. ఈ మధ్య కొత్త కొత్త అలవాట్లుకూడా మొదలెట్టారు” అంది.

నే నావిడ వంక చూడలేకపోయాను. ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళ చూడవలసి వస్తుందేమోనని భయం!

నరసింహారావు పనిచేసే అసీనుకు వెళ్ళాను నేరుగా. పెద్ద హోల్లో రెండు బార్లుగా కూర్చుని ఉన్నారు. గోడల కానించి పెద్ద పెద్ద రాకులు, వాటి లేస్తూ.

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

అస లొక వయస్సావ్వాక, సంసారంలో పడిపోయి స్నేహితులమీద శ్రద్ధ తగ్గుతుందేమో? నే కూడా ఇంతేనా? “పద, పోదాం” అన్నాడు నరసింహం,

"ఎవళ్ళకంటూ చెప్పవచ్చురేదా?"
"ఎందుకు? వాడి కాళ్ళు, వీడి కాళ్ళు...
సెలవు పెట్టేశాను. రాక రాక నువ్వోస్తే
..."

గాలిలో తేలి బయట ఆడుగు
పెట్టాను.

"కాఫీ తాగి పోదాం" అంటూ
కాఫీటీవీకే దారి తీశాడు.

"ఎందుకు, నరసింహం, బయటికి
పోతున్నావా? హాటల్లో తాగుదాం"
అన్నాను. కాఫీటీవీలలో కాఫీ ఎరగని
వాడిని కామగా!

నా వంక చూసి నవ్వి, "ఇక్కడ కాలా
ఉంటుంది మాకు. ఈ రోజు లాకీకెంట్
గుర్తు తెచ్చుకో" అన్నాడు.

నాకు జాలేసింది. "నా దగ్గరుంది.
రావోయ్" అన్నాను.

"ఇంత వాడినిలే!"
కాఫీటీవీలొక వెళ్లాం. ఎటునుంచి

విన్నా ఆసీను కలుషే వినవచ్చుతున్నాయి.
ఆసీనుర ఎలా పోవట్లు పెట్టండి,
అప్పుడు తనమందానుకున్నది చెబు
తున్నా దోచాయన. మొన్న ఒక పార్టీ
వస్తే ఎంత ఘాటాగా వాడికి నమాదానం
చెప్పింది చెబుతున్నా డింకోచాయన.

"ఇంటికి వెళ్ళినా ఇవే చెప్పకుంటారు
వీళ్ళు. నేనూ అంతేనుకో. ఇదేగా మాకు
లోకం" అన్నాడు నరసింహం కాఫీ
తెచ్చి నా కిమ్మా.

"నాచురల్. మేం కాలేజీలో కూర్చుని
మా విషయాల్లో మాట్లాడుకోమా?
ఎవరయినా అంతే."

అంతలోనే ఎవరో నలుగురు వచ్చి
మా ఎదురుగా కూర్చున్నారు.

"ఏం, నరసింహా! సెలవెట్టా
వుటగా" అన్నా దోచాయన. నోటినిండా
కారాకీళ్ళి ఉంది.

"అవును, గురూ. మా వా దోచాడు.
ఔదిదై ఇతను నేను చెబుతుంటానే
మూర్తి— కథలు రాస్తుంటాడు.
కాలేజీ తిక్కరరు."

"వీ! ఏరా? గ్లాడ్ టు మీ ట్యూ
అండి. ఎప్పుడూ చెబుతుంటాడు మా
నరసింహం మీ గురించి, రాఘవరావని
ఇంకో అతను సినిమాల్లో ఉన్నాడనీను."

"అవునువును, అక్కడికే వెళ్లి
వస్తున్నా దీవుడు. అతనే ఇచ్చాడు ఇతనికి
అడ్రెసు . . . కొత్త నేమయి వా
బుక్కయ్యారా మనవాడు?"

"తెలియదు. కాని, నే నున్న నాలుగు
రోజులు వాళ్ళు వీదో కథ దీస్తున్నారో
ఉన్నారు. ఈ రోజు కేరళ పోతున్నారు
డాక్టర్లకే."

"హీరో ఎవరో? హీరోయిన్ను?"
చెప్పాను.

"ఇప్పితంగా పొట్టవుతుం దిది"
అన్నా దోచితను.

"మొన్న నీ కథ ఒకటి వచ్చింది
వీకీలో. చదివాం. మన వాళ్ళంతా బాగుం
దన్నారుకూడా."

"మొమ్మల్ని చూద్దామని చాలా
కాలంగా అనుకుంటున్నాం, సార్. నరసింహాన్ని
అంటుంటాం ఒకసారి, ఆ అమ్మాయి ప్రాణం
తీశాడు వద్దనలో. "ఆయన వేయించుకోకపోతే
నన్నేం చేయమంటారు?" అంటుంది ఆ
అమ్మాయి. "కాథు సీగ్న వేడుతున్నాడు.
మళ్ళీ సరిగా అడగడం లేదు" అంటాడు.

వివరికి విసిగిపోయి, "మీరే వద్దించం
దాయనకీ" అంది.

రాత్రి సెకండ్ షోకి సినిమాకి
తీసుకు వెళ్లాడు, తన మిగిలిన స్నేహితు
లతోబాటు. వాళ్ళలో ఒకాయన టీకెట్లు
కొంటుంటే నే నద్దం పడ్డాను.

నరసింహం ఆసాడు నన్ను — "మాకు
లావాదేవి లుంటాయి. నువ్వూరుకో" అని.

మరునాడు ఆదివారం. రమ్మొ
వేద్దాం—అన్నారు నరసింహం స్నేహితులు.
"గురువుగారి గారవార్తం" నాకు
రాదన్నాను. దానిలో వాళ్ళంతా ఆది
మానేసి ఒక ప్రాండు ఇంటోంచి రికార్డు
స్టేయరు తెచ్చి పాటలలో కాలక్రేపం
చేశారు తప్ప, నన్ను ఎవరూ వదలలేదు.

నాకు ఆది చాలా ఆనందాన్ని కలిగించింది.

మరునాడు శ్రీదేవిలో చెప్పి బయలు
దేరాను నరసింహంతోబాటు. రాఘవ
రావు దగ్గర ఆత్మీయతకి ముఖం వాచి
వచ్చిన నాకు నరసింహంతో, అతని
మిత్రులలో గడిపిన కాలం హాయినింపిం
చింది.

దారిలో ఆపుకోలేక రాఘవ గురించి
అంతా చెప్పాను. "వారు గురూలలో
రాఘవ నాలో మాట్లాడిన మాటలు
బహు కొద్ది. అవికూడా వాళ్ళ విషయాల్లో.
ఎందుకలా మారిపోయాడంటావు? ఎంత
సేపూ ఆ డైరెక్టరు, ప్రాధ్యాపకులం
తోటే. రోజూ ఉండే వాళ్ళేగా వాళ్ళు?
రాక రాక వచ్చిన వాడిని ఒక్క రోజు
నాలో గడిపితే ఆనందవడేవాడిని గదా!"

నన్నేకాడు నరసింహం. "లోకరీతి
అంతేలే, గురూ."

"ఏం లోకరీతోయ్, ఇప్పుడు నువ్వు
వాలో తిరగరా?"

"అది నేను. రాఘవ పెద్దవాళ్ళలో
వరిచయమున్నవాడు. పెక్కి పోయే మనిషి.
నమాజంగా వాళ్ళలో పని కావలసిన వాడు.
వాళ్ళవిూడ క్రద్ద ఎక్కువ చూపించాలి
మరి."

"నావైచ్చి!"
"ఆనేకవడకు, గురూ, ఇప్పుడు
నువ్వున్నావు— నీకు నా అడ్రెసు ఎక్కడిది,
చెప్పు?"

"రాఘవ ఇచ్చాడు."
"నీ దగ్గర లేదా?"

"ఒక్కడేలే. అడుగో, ఆ సెరట్లో
తిరుగుతున్న ఆవిడ మా ఆవిడ. . .
శ్రీదేవి, ఇటు రావోయ్" అని తేకేశాడు.
ఆ అమ్మాయి రాగానే— "ఇతను నే
నెప్పుడూ చెబుతుంటానే రాఘవ,
మూర్తి అని— అందులో రెండవ వాడు.
మామూలు కథలు రాసే ఆయనన్న
మాట" అన్నాడు.

నమస్కారం పెట్టిం డా అమ్మాయి.
"ఎప్పుడూ మీ ఇద్దరి స్మరణ, ముగ్గు రు
కలిసి తిరిగిన రోజులు తలుచుకోవడ
మండ్రి ఈయనకీ" అని వచ్చి లోపలికి
వెళ్ళిపోయింది.

అప్పుం దగ్గర వా కోసం ప్రత్యేకం
చేయించినట్లున్నాడు వదలాల్లు.

"వచ్చినవాడికి మనపోటాలు పెడితేనే
అత్యీయత, నరసింహం. ప్రత్యేకంగా
చేయించామంటే వాడిని దూరంగా
చేస్తున్నట్లే."

"దూరం కాక దగ్గరా ఏమిటి మనం!

నా జీతం నీకు ఒక్క ట్యూషన్ మీద
వస్తుంది."

నాకు సీగ్న సపోయింది. ఆడవాళ్ళ
ముందు మగాడు తన్ని తను కించపరుచు
కోవడం నాకివ్వం ఉండదు. . . పాపం,
ఆ అమ్మాయి ప్రాణం తీశాడు వద్దనలో.

"ఆయన వేయించుకోకపోతే నన్నేం
చేయమంటారు?" అంటుంది ఆ
అమ్మాయి. "కాథు సీగ్న వేడుతున్నాడు.
మళ్ళీ సరిగా అడగడం లేదు" అంటాడు.

వివరికి విసిగిపోయి, "మీరే వద్దించం
దాయనకీ" అంది.

రాత్రి సెకండ్ షోకి సినిమాకి
తీసుకు వెళ్లాడు, తన మిగిలిన స్నేహితు
లతోబాటు. వాళ్ళలో ఒకాయన టీకెట్లు
కొంటుంటే నే నద్దం పడ్డాను.

నరసింహం ఆసాడు నన్ను — "మాకు
లావాదేవి లుంటాయి. నువ్వూరుకో" అని.

మరునాడు ఆదివారం. రమ్మొ
వేద్దాం—అన్నారు నరసింహం స్నేహితులు.
"గురువుగారి గారవార్తం" నాకు
రాదన్నాను. దానిలో వాళ్ళంతా ఆది
మానేసి ఒక ప్రాండు ఇంటోంచి రికార్డు
స్టేయరు తెచ్చి పాటలలో కాలక్రేపం
చేశారు తప్ప, నన్ను ఎవరూ వదలలేదు.

నాకు ఆది చాలా ఆనందాన్ని కలిగించింది.

మరునాడు శ్రీదేవిలో చెప్పి బయలు
దేరాను నరసింహంతోబాటు. రాఘవ
రావు దగ్గర ఆత్మీయతకి ముఖం వాచి
వచ్చిన నాకు నరసింహంతో, అతని
మిత్రులలో గడిపిన కాలం హాయినింపిం
చింది.

దారిలో ఆపుకోలేక రాఘవ గురించి
అంతా చెప్పాను. "వారు గురూలలో
రాఘవ నాలో మాట్లాడిన మాటలు
బహు కొద్ది. అవికూడా వాళ్ళ విషయాల్లో.
ఎందుకలా మారిపోయాడంటావు? ఎంత
సేపూ ఆ డైరెక్టరు, ప్రాధ్యాపకులం
తోటే. రోజూ ఉండే వాళ్ళేగా వాళ్ళు?
రాక రాక వచ్చిన వాడిని ఒక్క రోజు
నాలో గడిపితే ఆనందవడేవాడిని గదా!"

నన్నేకాడు నరసింహం. "లోకరీతి
అంతేలే, గురూ."

"ఏం లోకరీతోయ్, ఇప్పుడు నువ్వు
వాలో తిరగరా?"

"అది నేను. రాఘవ పెద్దవాళ్ళలో
వరిచయమున్నవాడు. పెక్కి పోయే మనిషి.
నమాజంగా వాళ్ళలో పని కావలసిన వాడు.
వాళ్ళవిూడ క్రద్ద ఎక్కువ చూపించాలి
మరి."

"నావైచ్చి!"
"ఆనేకవడకు, గురూ, ఇప్పుడు
నువ్వున్నావు— నీకు నా అడ్రెసు ఎక్కడిది,
చెప్పు?"

"రాఘవ ఇచ్చాడు."
"నీ దగ్గర లేదా?"

సంపద

సంపదలు పెరిగిన కొలదీ,
వాటిని భరించడం కష్టం
అవుతుంది.

—నాలోకే

"నువ్వీ ఊరు బదిలీ అయినట్లు
నాకు రాశావా?"

"అవును. వాడికి మాత్రమే రాశాను.
ఎందువల్ల నంటావు? అతను పెక్కి
వచ్చి మనిషి. కనక వాడి మీదనే నాకూ
క్రద్ద!"

నేనం తన మీదకు తెచ్చుకోవడం
నవ్వులేదు నాకు. "నమర్చించకు. అతను
పాత స్నేహితు మదిచిపోయాడు. అంతే!"

"కోప్పడనంటే ఒక మాట. మువ్వే
ఉన్నావు. ఫోటోలో చూసి బయలుదేరా
నన్నావు, రాఘవ దగ్గరకు. మరి అదే
ఫోటోలో నేనూ ఉన్నాగా? ముందు
నా ఇంటి కెందుకు రాలేదు?"

తెల్లబోయాను.

"గొప్పవాడవుతున్న మనిషి కనక
నమాజంగా అతని మీద కుతూహలం
ఉంటుంది ఎలా ఉన్నాడా అని. నిన్ను
నేను గారవిస్తాను. ఎందుకంటే, మన
మధ్య నువ్వు కృష్ణుడివి. నేను కుచేలడివి.
వీకూ అతనికి మధ్య నువ్వు కుచేలడివి!
అతనికి అతని కొత్త ప్రపంచానికి మధ్య
అతనూ అంతే. గీత పక్కన పెద్ద గీత
గీస్తే మొదటిది చిన్నదయిపోయినట్లే
ఈ అంతస్తులు.

నాకు నీ మీద గ్లాసురు. నీ స్నేహం
వాకు హాదా పెంచుతుంది వా మిత్రు
లలో. అందుకనే నీకు రాఘవ మీదికి
దృష్టి పోయింది. అలాగే అతని కంటికి
ముందు వాళ్ళ డైరెక్టరు, ప్రాధ్యాపకు
ఆనతారు.

అంతమాత్రాన నువ్వు నన్ను మదిచి
పోయి రాఘవఇంటికి వెళ్ళావనుకుంటానా?
నువ్వుకూడా రాఘవని ఈ దృష్టిలో
చూడడం నేర్చుకోవాలి."

నాకు నరసింహం చెప్పిన సిద్ధాంతం
రైటునిపించింది. లోకరీతి చెప్పాను.
అందుకనే నవ్వేసి, "బాగా అలోచించావు"
అన్నాడు.

"కోపం మీడున్నావు కనక నీ కీ
అలోచన రాలేదు. ప్రిమిటవడలే నువ్వే
నాకు చెప్పి ఉండేవాడిని" అన్నాడు.

అతని ఆసీను వచ్చింది. "నువ్వుండు,
నరసింహం, నే వెళ్ళగలమలే" అన్నాను.

"అయితే ఉంటా మరి. నేరుగా వెడితే
బుప్పుస్తాండు—తెలుసుగా!"

తేలికవడిన మనసుతో గలగలా అడుగు
లేశాను. ఇక నా ప్రయాణం మా
నరోజు దగ్గరకు గదా!

